

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 51/06-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Štefan Ogurčáka na neverejnom zasadnutí 8. júna 2006 prerokoval prijatú sťažnosť obchodnej spoločnosti N., s. r. o., T., zastúpenej advokátkou JUDr. A. G., T., vo veci porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 3 Cob 232/2005 a takto

r o z h o d o l :

1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 3 Cob 232/2005-93 z 23. novembra 2005 p o r u š i l základné právo obchodnej spoločnosti N., s. r. o., T., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Cob 232/2005-93 z 23. novembra 2005 z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave je p o v i n n ý zaplatiť obchodnej spoločnosti N., s. r. o., Muškátová 3, Topoľčany, trovy právneho zastúpenia v sume 5 771,50 Sk (slovom

päťtisícšedemstosedemdesiatjeden slovenských korún a päťdesiat halierov) na účet právnej zástupkyne JUDr. A. G., T., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. I. ÚS 51/06-9 z 22. februára 2006 bola prijatá na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti N., s. r. o., T. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. A. G., T., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 3 Cob 232/2005.

Podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd prerokoval túto sťažnosť na neverejnom zasadnutí, keďže tak sťažovateľka v podaní z 20. apríla 2006, ako aj krajský súd vo vyjadrení z 29. marca 2006 vyslovili súhlas s tým, aby sa upustilo od ústneho pojednávania. Ústavný súd preto pri svojom rozhodovaní vychádzal z obsahu sťažnosti, z písomných vyjadrení a listinných dôkazov.

Sťažovateľka požaduje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Cob 232/2005-93 z 23. novembra 2005 s tým, aby bol rozsudok zrušený a aby vec bola vrátená na ďalšie konanie, ako aj uložil krajskému súdu nahradiť trovy jej právneho zastúpenia vo výške 5 771,50 Sk.

Z podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka požadovala od žalovaného zaplatenie istiny 140 961,92 Sk z titulu kapitalizovaného poplatku z omeškania, pričom suma vychádzala zo sadzby poplatku z omeškania vo výške 0,1 % denne za každý deň omeškania s úhradou faktúr vyúčtovaných za vydané lieky a zdravotnícke pomôcky pre poistencov

žalovaného. V priebehu konania sťažovateľka vzala žalobu do sumy 6 474,54 Sk späť a konanie v tejto časti bolo preto zastavené. Pri uplatnení nároku vychádzala sťažovateľka z ustanovenia § 38 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnom poistení“), podľa ktorého bol poplatok z omeškania za každý deň omeškania 0,1 %. Žalovaný namietal, že k omeškaniu s platbami za faktúry došlo až po 1. júni 2003, keď už platilo novelizované ustanovenie § 38 ods. 4 zákona o zdravotnom poistení, podľa ktorého bol poplatok z omeškania už iba vo výške 0,01 % denne. Sťažovateľka s právnym názorom žalovaného nesúhlasila a poukázala na nález ústavného súdu zo 17. mája 2004, ktorý bol uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 396/2004 Z. z., s tým, že uvedeným nálezom bol vyslovený nesúlad § 38 ods. 4 zákona o zdravotnom poistení v novelizovanom znení s čl. 20 ods. 1 druhou vetou v spojení s čl. 13 ods. 3 a 4 ústavy. Ústavný súd teda vyslovil nesúlad novelizovaného ustanovenia účinného od 1. júna 2003, ktorým sa výška poplatku z omeškania znížila z 0,1 % denne na 0,01 % denne. V dôsledku nálezu ústavného súdu stratilo novelizované ustanovenie § 38 ods. 4 zákona o zdravotnom poistení účinnosť dňom 15. júla 2004, keď bol nález uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. To znamená, že už v čase podania žaloby sťažovateľkou 22. decembra 2004 nebolo toto ustanovenie účinné a v čase vynesenia rozsudkov všeobecných súdov nebolo už ani platné. Všeobecné súdy však vo svojom rozhodnutí vychádzali napriek tomu z neústavnej právnej normy a zaujali stanovisko, podľa ktorého sťažovateľke za omeškanie žalovaného s platením faktúr po 1. júni 2003 priznali poplatok z omeškania iba v dennej výške 0,01 %.

Podľa názoru sťažovateľky rozsudkami všeobecných súdov došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu tým, že všeobecné súdy rozhodli vo veci podľa takej právnej normy, o ktorej ústavný súd už rozhodol, že nie je v súlade s ústavou, pričom oba rozsudky všeobecných súdov boli vydané v čase, keď už aplikovaná právna norma stratila tak účinnosť, ako aj platnosť.

Z vyjadrenia predsedníčky krajského súdu z 29. marca 2006 doručeného ústavnému súdu 7. apríla 2006 vyplýva, že sa predsedníčka krajského súdu ako orgán riadenia a správy súdu necíti sa oprávnená vyjadrovať sa k procesnoprávnemu postupu sudcov krajského súdu v konkrétnych súdnych konaniach, ani ich usmerňovať ako majú postupovať v tom - ktorom konaní, resp. zaujímať svoj právny názor k súdnej veci.

Z vyjadrenia predsedníčky senátu krajského súdu z 22. marca 2006 doručeného ústavnému súdu 7. apríla 2006 vyplýva, že senát 3 Cob sa pridrižiava právneho názoru vyjadreného v rozsudku č. k. 3 Cob 232/2005-93 z 23. novembra 2005. Preto je toho názoru, že nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu.

Z repliky právnej zástupkyne sťažovateľky z 20. apríla 2006 doručenej ústavnému súdu 25. apríla 2006 vyplýva, že s vyjadrením predsedníčky senátu krajského súdu nemôže súhlasiť. Vzhľadom na čl. 1 ods. 1 ústavy deklarujúci Slovenskú republiku ako právny štát, treba vychádzať z princípu právnej istoty vrátane dôvery v účinný a platný právny predpis. Keďže v čase vynesenia rozsudku krajského súdu č. k. 3 Cob 232/2005 z 23. novembra 2005 nebolo ustanovenie § 38 ods. 4 zákona o zdravotnom poistení ani účinné, ani platné, došlo k porušeniu označeného základného práva sťažovateľky.

Keďže v konaní mohli byť dotknuté aj práva, resp. oprávnené záujmy žalovaného, doručil ústavný súd žalovanému podanú sťažnosť, uznesenie ústavného súdu č. k. I. ÚS 51/06-9 z 22. februára 2006, vyjadrenia predsedníčky krajského súdu a predsedníčky senátu krajského súdu, ako aj repliku právnej zástupkyne sťažovateľky s tým, že má právo vyjadriť sa vo veci. Žalovaný prevzal prípis ústavného súdu zo 4. mája 2006 spolu s prílohami 10. mája 2006, ale právo vyjadriť sa vo veci nevyužil.

II.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 3 Cob 232/2005-93 z 23. novembra 2005 vyplýva, že potvrdil v napadnutej časti rozsudok okresného súdu č. k. 42 Cb 118/2005-70 z 31. mája 2005, pričom žalovanému nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Rozsudkom

okresného súdu č. k. 42 Cb 118/2005-70 z 31. mája 2005 bol žalovaný zaviazaný zaplatiť sťažovateľke 36 184,79 Sk, konanie v časti o zaplatenie 6 474,54 Sk bolo zastavené a vo zvyšnej časti, teda ohľadom sumy 98 302, 59 Sk, bola žaloba sťažovateľky zamietnutá s tým, že účastníci konania nemajú právo na náhradu trov konania. Podľa právneho názoru krajského súdu v období od 1. júna 2003, keď nadobudlo účinnosť novelizované znenie § 38 ods. 4 zákona o zdravotnom poistení znižujúce denný poplatok z omeškania z 0,1 % na 0,01 %, do 15. júla 2004, keď bol v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnený nález ústavného súdu, bolo treba aplikovať novelizované znenie citovaného ustanovenia, podľa ktorého bol denný poplatok z omeškania 0,01 %. Oproti tomu po 15. júli 2004 bolo potrebné vychádzať z pôvodného znenia citovaného ustanovenia, teda z denného poplatku z omeškania vo výške 0,1 %. Je tomu tak preto, že nález ústavného súdu nepôsobí spätne, a tak iný záver by odporoval princípu právnej istoty, teda jednému zo základných princípov právneho štátu, ako aj princípu ochrany dôvery občanov v právo podľa čl. 1 ods. 1 ústavy. Krajský súd preto v danej veci priznal za obdobie platnosti a účinnosti novelizovaného ustanovenia poplatok z omeškania iba v dennej výške 0,01 %.

Z nálezú ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 38/03 zo 17. mája 2004 vyplýva, že ústavný súd okrem iného vyslovil aj nesúlad ustanovenia § 38 ods. 4 zákona o zdravotnom poistení s čl. 20 ods. 1 druhou vetou v spojení s čl. 13 ods. 3 a 4 ústavy. Nález bol uverejnený v Zbierke zákonov pod č. 396/04 Z. z. dňa 15. júla 2004.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva

alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom,.

Podľa čl. 125 ods. 3 ak ústavný súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi právnymi predpismi uvedenými v odseku 1 je nesúlada, strácajú príslušné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť. Orgány, ktoré tieto právne predpisy vydali, sú povinné do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu uviesť ich do súladu s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. b) a c), aj s inými zákonmi, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. d), aj s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak neurobia, také predpisy, ich časti alebo ustanovenia strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia.

Podľa čl. 125 ods. 6 rozhodnutie ústavného súdu vydané podľa odsekov 1, 2 a 5 sa vyhlasuje spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov. Právoplatné rozhodnutie ústavného súdu je všeobecne záväzné.

Podľa čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy ústavný súd začne konanie, ak podá návrh súd.

Podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavný súd začne konanie ak návrh podá (...) súd, v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou, (...).

Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až f) dospejú k názoru, že právny predpis nižšej právnej sily nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou, môžu podať ústavnému súdu návrh na začatie konania.

Podľa § 41 ods. 2 zákona o ústavnom súde nález, ktorým sa zistil nesúlad právnych predpisov s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou, vyhlási sa spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov. Nález je všeobecne záväzný odo dňa jeho vyhlásenia v Zbierke zákonov.

Podľa § 41a ods. 1 zákona o ústavnom súde právny predpis, jeho časti alebo niektoré jeho ustanovenia strácajú účinnosť dňom vyhlásenia nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov.

Podľa § 41a ods. 3 zákona o ústavnom súde stratou účinnosti, prípadne platnosti právnych predpisov na základe nálezu ústavného súdu sa neobnovuje platnosť právnych predpisov nimi zrušených; ak však išlo len o ich zmenu alebo o doplnenie, platí skorší právny predpis v znení platnom pred touto zmenou alebo doplnením.

Podľa § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde ak súd v trestnom konaní vydal na základe právneho predpisu, ktorý neskôr stratil účinnosť podľa čl. 125 ústavy, rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný, strata účinnosti takého právneho

predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia je dôvodom obnovy konania podľa ustanovení Trestného poriadku.

Podľa § 41b ods. 2 zákona o ústavnom súde ostatné právoplatné rozhodnutia vydané v občianskoprávnom alebo správnom konaní na základe právneho predpisu, ktorý celkom, sčasti alebo v niektorom ustanovení stratil účinnosť, zostávajú nedotknuté; povinnosti uložené takýmito rozhodnutiami nemožno nútene vymáhať.

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

Za výnimku zo zásady, podľa ktorej výklad zákonov prislúcha predovšetkým všeobecným súdom, treba považovať výklad ustanovení zákona o ústavnom súde. V danom prípade ide o výklad tých ustanovení zákona o ústavnom súde, z ktorých možno vyvodiť právne účinky nálezov ústavného súdu vydaných v konaní o súlade právnych predpisov na konania pred súdmi a inými orgánmi verejnej moci v individuálnych veciach. V konkrétnostiach ide najmä o ustanovenia § 41a a § 41b v spojení s § 41 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa právneho názoru sťažovateľky je povinnosťou všeobecného súdu aplikovať právny stav vzniknutý nálezom ústavného súdu o nesúlade právnych predpisov, a to nielen v procesnoprávnom zmysle, ale aj z hľadiska hmotnoprávneho. To znamená, že hmotnoprávne účinky nesúladneho ustanovenia sa uverejnením nálezu ústavného súdu anulujú ex tunc. V týchto prípadoch sa teda vychádza z toho, že hmotnoprávne účinky nesúladneho ustanovenia sú nálezom ústavného súdu anulované od začiatku.

Naproti tomu podľa právneho názoru krajského súdu treba hmotnoprávne účinky nálezu ústavného súdu o nesúlade právnych predpisov vykladať tak, že platia ex nunc, teda od momentu uverejnenia nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov. Preto nároky vzniknuté do momentu uverejnenia nálezu o nesúlade právnych predpisov sa riadia právnym stavom existujúcim dovtedy. Nový právny stav založený nálezom ústavného súdu sa vzťahuje iba na nároky vzniknuté od uverejnenia nálezu.

Z pohľadu ústavného súdu treba na úvod konštatovať, že v danej veci ide o kolíziu medzi princípom zachovávanía ústavnosti na jednej strane a princípom právnej istoty na strane druhej. Oba princípy sú súčasťou právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy. Princíp zachovávanía ústavnosti sa realizuje v tomto prípade rozhodovaním ústavného súdu v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy. Princíp právnej istoty sa prejavuje v dvoch smeroch. Jednak je založený na prezumpcii ústavnosti právnych predpisov (až do opačného rozhodnutia ústavného súdu) a jednak na právoplatných rozhodnutiach orgánov verejnej moci vychádzajúcich z prezumpcie ústavnosti. Podľa názoru ústavného súdu je potrebné dať jednoznačne princípu ústavnosti za súčasného spolupôsobenia určitých brzd daných princípom právnej istoty.

Ústava a zákon o ústavnom súde rozdeľujú problematiku hmotnoprávnych účinkov nálezu ústavného súdu o súlade právnych predpisov na dve skupiny. Ide predovšetkým o prípady, ktoré boli do momentu uverejnenia nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov už právoplatne ukončené (judikované), a o prípady, ktoré vo chvíli uverejnenia nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov právoplatne ukončené ešte neboli.

1. Z ustanovenia § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde možno jednoznačne vyvodit', že v trestných veciach právoplatne skončených pred uverejnením nálezu o nesúlade právnych predpisov po uverejnení nálezu môže odsúdený požiadať o obnovu konania, ak bol nesúladný právny predpis podkladom právoplatného odsudzujúceho rozsudku. Tým sa dosiahne, že jeho právoplatné odsúdenie za spáchanie trestného činu môže byť v rámci obnovy konania (ako následku nálezu o nesúlade) zrušené a môže dôjsť k priaznivejšiemu

posúdeniu jeho konania, prípadne aj k jeho úplnému oslobodeniu spod obžaloby. Rovnakú možnosť však zákon nedáva poškodenému v trestnom konaní, napríklad v situácii, keď došlo k právoplatnému oslobodeniu trestne stíhanej osoby v dôsledku aplikácie právneho predpisu, ktorý bol neskôr vyhlásený za nesúladný.

Možno konštatovať, že v trestnom konaní vo vzťahu voči právoplatne odsúdenej osobe hmotnoprávne následky nálezu o nesúlade uverejneného po právoplatnom odsúdení nastávajú jednoznačne ex tunc, nie teda iba od momentu uverejnenia nálezu. Vinu trestne stíhanej osoby možno po uverejnení nálezu znova posudzovať, a to už vo svetle nálezu o nesúlade.

Z ustanovenia § 41b ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že právoplatné rozhodnutia vydané v občianskoprávnom a správnom konaní pred uverejnením nálezu ústavného súdu o nesúlade právnych predpisov po uverejnení nálezu zostávajú síce nedotknuté, avšak povinnosti uložené takýmito rozhodnutiami nemožno nútene vymáhať. Uvedené ustanovenie však neposkytuje žiadnu ochranu tomu účastníkovi občianskoprávneho alebo správneho konania, ktorý bol v konaní neúspešný, teda uplatnený nárok mu vzhľadom na aplikáciu nesúladného právneho predpisu nebol priznaný, resp. nebol priznaný v celom rozsahu.

Aj tu možno konštatovať, že hmotnoprávne účinky nálezu o nesúlade pôsobia ex tunc. Aj keď nedochádza k obnove právoplatne skončeného konania, pokiaľ povinný subjekt do uverejnenia nálezu uloženú povinnosť nesplnil, stáva sa táto nevymáhateľnou proti vôli povinného subjektu.

2. Hoci ústava a zákon o ústavnom súde nemajú výslovné ustanovenia o hmotnoprávnych účinkoch nálezu o nesúlade vydaného pred právoplatným skončením konania, treba dôjsť k jednoznačnému záveru, že v týchto veciach nastávajú hmotnoprávne účinky pre všetkých účastníkov konania ex tunc. Ak sa totiž tieto účinky prejavujú ex tunc vo veciach judikovaných právoplatne pred uverejnením nálezu, potom a fortiori musí tomu tak byť vo veciach neskončených právoplatne v momente uverejnenia nálezu o nesúlade.

Opačný výklad je priamym popretím princípu zachovávanía ústavnosti a zároveň neprípustným absolutizovaním princípu právnej istoty.

Ústavný súd považuje za potrebné v tejto súvislosti pripomenúť, že podľa čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy a § 18 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde môže podať návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov aj všeobecný súd, a to v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou. Ak totiž všeobecný súd dospeje k záveru, že právny predpis, ktorý by mal v konkrétnej prejednávanej veci aplikovať, nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily, má možnosť vylúčiť aplikáciu takéhoto nesúladného právneho predpisu cestou ústavného súdu, ktorý môže nesúlad právneho predpisu vysloviť. Následkom nálezu ústavného súdu by teda logicky vzaté malo byť, že všeobecný súd daný právny predpis nebude pri rozhodovaní veci aplikovať. Pri právnom názore, aký zastáva krajský súd, nemalo by oprávnenie všeobecného súdu podať návrh na vyslovenie nesúladu žiaden konkrétny praktický význam. Hoci by ústavný súd nesúlad predpisu vyslovil, nič by sa tým nezmenilo na hmotnoprávnom posúdení konkrétnej veci, lebo posudzované nároky vznikli ešte v čase, keď bol tento predpis platný a účinný a vzťahovala sa naň prezumpcia ústavnosti.

Možno urobiť záver, že interpretácia hmotnoprávnych účinkov nálezu ústavného súdu o nesúlade právnych predpisov, ktorú zastáva krajský súd, je arbitrárna. Je totiž v zrejmom rozpore s ústavnou a zákonnou úpravou.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti bolo potrebné vysloviť, že rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Cob 232/2005-93 z 23. novembra 2005 bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku nálezu).

Keďže ústavný súd vyslovil porušenie označeného článku ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Cob 232/2005-93 z 23. novembra 2005, podľa § 56 ods. 2 a ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

Ústavný súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia sťažovateľky v celkovej výške 5 771, 50 Sk. Za prevzatie a prípravu zastupovania, spísanie sťažnosti a spísanie repliky k stanovisku krajského súdu v roku 2006 by za každý úkon patrila odmena vo výške 2 730 Sk, ako aj režijný paušál po 164 Sk. Išlo by o sumu odmeny a paušálnych výdavkov vo výške 8 682 Sk. Po zvýšení tejto sumy o 19% dane z pridanej hodnoty (1 649, 58 Sk) by v konečnom dôsledku náhrada trov právneho zastupovania predstavovala sumu 10 331,58 Sk. Keďže sťažovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uplatnila právo na náhradu trov konania iba vo výške 5 771,50 Sk, priznal ústavný súd iba sumu uplatnenú sťažovateľkou (bod 3 výroku nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, je potrebné pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. júna 2006